

Πριν από δέκα χρόνια το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων (EIGE) εισήγαγε τον δείκτη ισότητας των φύλων, ο οποίος απεικονίζει την κατάσταση που επικρατεί στον τομέα της ισότητας των φύλων εντός της ΕΕ. Κάθε χρόνο καταλήγαμε περίπου στο ίδιο συμπέρασμα: η πρόοδος είναι πολύ αργή. Ωστόσο, τη φετινή χρονιά καταγράφεται το **μεγαλύτερο ετήσιο άλμα στην ιστορία του δείκτη**: η ΕΕ συγκεντρώνει 70,2 βαθμούς σε σύνολο 100 βαθμών!

Όμως, όπως πάντα, ο αριθμός αυτός κρύβει πολλές και σημαντικές διαφορές μεταξύ των κρατών μελών.

«Με την πάροδο των ετών, η ΕΕ σημείωσε πρόοδο προς την κατεύθυνση της ισότητας των φύλων. Όμως γνωρίζουμε ότι η πρόοδος αυτή δεν είναι αρκετή και ότι η βελτίωση μπορεί να αντιστραφεί. Σήμερα, μόνον η Σουηδία, η οποία συγκεντρώνει πάνω από 80 βαθμούς στον δείκτη, πλησιάζει στην ισότητα των φύλων. Η Σουηδία αντιπροσωπεύει μόνο το 2 % του πληθυσμού της ΕΕ. Πάντα θα υπάρχει μια δικαιολογία που θα αποπροσανατολίζει τις προσπάθειες για την ισότητα των φύλων. Δεν πρέπει να επιτρέψουμε να συμβεί κάτι τέτοιο. Πρέπει να δράσουμε τώρα. Μαζί – σε όλα τα επίπεδα. Και πρέπει να γιορτάζουμε τις νίκες μας. Όσο μικρές και να είναι. Μόνον έτσι θα μπορέσουμε να κάνουμε τρία ακόμα βήματα μπροστά στο πλαίσιο της εκστρατείας #3StepsForward». Carlien Scheele, Διευθύντρια του EIGE

Επεξήγηση 70.2 - κανένα περιθώριο για εφησυχασμό

Οι χώρες με τις καλύτερες επιδόσεις, όπως π.χ. η Σουηδία, οι Κάτω Χώρες και η Δανία, εξακολουθούν να προπορεύονται στον δείκτη — η εικόνα αυτή επαναλαμβάνεται εδώ και πάνω από μία δεκαετία.

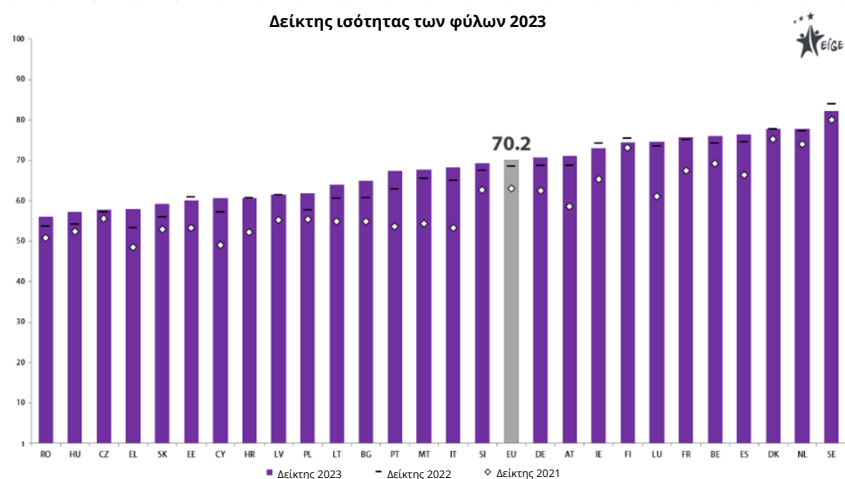
Ωστόσο, η πρόοδος των χωρών αυτών είτε έχει σταθεροποιηθεί είτε έχει υποχωρήσει ελαφρώς — το ίδιο παρατηρούμε και σε χώρες

όπως η Φινλανδία ή η Γαλλία. Η εξέλιξη αυτή αποδεικνύει περίτρανα ότι η βελτίωση δεν πρέπει να θεωρείται δεδομένη. Πρέπει να εμπεδωθεί και να στηριχθεί με μέτρα για τη διατήρηση της προόδου.

Στον αντίποδα, βλέπουμε χώρες όπως η Ιταλία, η Πορτογαλία, και η Μάλτα οι οποίες, μολονότι υστερούν έναντι του μέσου όρου της ΕΕ, έχουν σημειώσει τεράστια πρόοδο στην ισότητα των φύλων την τελευταία δεκαετία. Έτσι, όταν οι χώρες εφαρμόζουν μέτρα, ο ρυθμός προόδου επιταχύνεται.

Ας ρίξουμε μια πιο προσεκτική ματιά στην αλλαγή

Σχετικά με τον χρόνο - η μη αμειβόμενη παροχή φροντίδας εξακολουθεί να είναι άνιση μεταξύ γυναικών και ανδρών

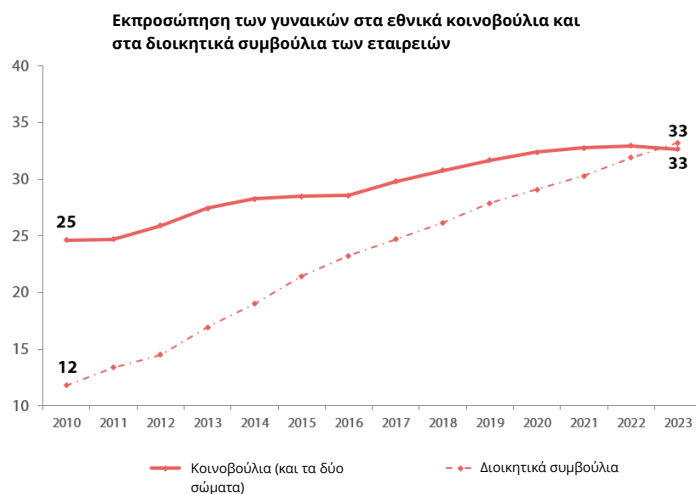

Το χάσμα μεταξύ των δύο φύλων στον τομέα της παροχής φροντίδας συρρικνώνεται. Αλλά όχι επειδή οι άνδρες επωμίζονται μεγαλύτερο μέρος της παροχής φροντίδας. Οι γυναίκες κάνουν λιγότερα· η αλλαγή αυτή οφείλεται ενδεχομένως στις υποβοηθητικές τεχνολογίες, στις υπηρεσίες της κατ' οίκον παράδοσης ή στην αύξηση της απασχόλησης των γυναικών. Ωστόσο, η τεχνολογία μπορεί να υποστηρίξει περιορισμένες μόνο αλλαγές, διευκολύνοντας τη μεταβίβαση ενός μέρους των καθηκόντων φροντίδας. Για να διανύσουμε το τελευταίο κομμάτι της διαδρομής, θα πρέπει να γίνουν δομικές αλλαγές – όπως είτε και η Claudia Goldin, καθηγήτρια οικονομικών και κάτοχος του βραβείου Νόμπελ 2023: «Η ισότητα των φύλων δεν θα επιτευχθεί ποτέ αν μέσα στο ζευγάρι δεν υπάρξει ισοτιμία».

Αγώνας για μεγαλύτερη ισχύ — πρόοδος στα διοικητικά συμβούλια των εταιρειών, όχι τόσο στα εθνικά κοινοβούλια

Για πρώτη φορά μετά από 10 χρόνια, ο αριθμός των γυναικών στα κοινοβούλια και των γυναικών στα διοικητικά συμβούλια συγκλίνει στο 33%.

Η νομοθεσία ανοίγει τον δρόμο σε σημαντικές αλλαγές. Οι νομικά θεσμοθετημένες ποσοτώσεις σε οκτώ κράτη μέλη της ΕΕ συνέβαλαν στην άρση των φραγμών που εμποδίζουν την ανέλιξη των γυναικών στις εταιρείες, καθώς αυξήθηκαν οι γυναίκες που βρίσκονται στην κορυφή της ιεραρχίας – φέρνοντας στα διοικητικά συμβούλια περισσότερη καινοτομία, δημιουργικότητα και παραγωγικότητα. Η οδηγία για την ισόρροπη εκπροσώπηση των φύλων στα διοικητικά συμβούλια των εταιρειών -η οποία εγκρίθηκε πέρυσι- ελπίζουμε ότι θα διατηρήσει τη δυναμική αυτή και θα φέρει αποτελέσματα και σε άλλα κράτη μέλη της ΕΕ.

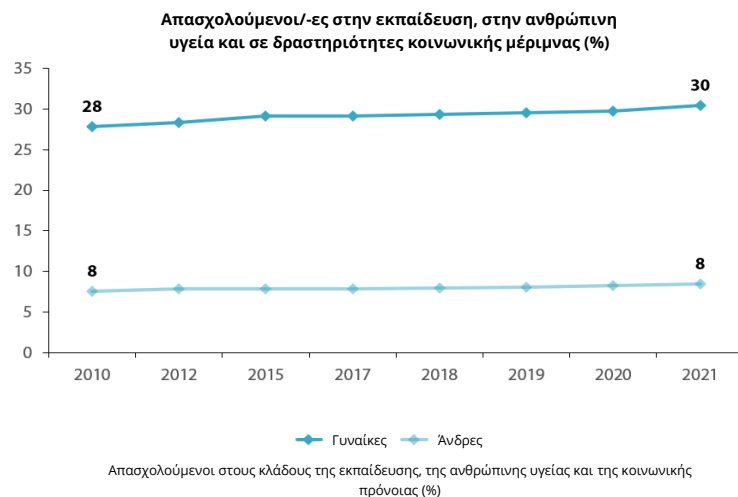

Τώρα, χρειαζόμαστε πιο στοχευμένη δράση στα κοινοβούλια για να επιταχύνουμε την πρόοδο στον πολιτικό τομέα — ιδίως με τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου το 2024.

Απαιτούνται και άλλες προσπάθειες – ο διαχωρισμός των φύλων στην αγορά εργασίας καλά κρατεί

Στον τομέα της εργασίας έχει σημειωθεί πρόοδος σε σχέση κυρίως με τη δυνατότητα εργασίας με ευέλικτο ωράριο. Ωστόσο, είναι εντυπωσιακό ότι, σήμερα, ο διαχωρισμός των φύλων στην αγορά εργασίας παραμένει το ίδιο έντονος με πριν από 10 χρόνια.

Καθώς η ψηφιακή και πράσινη μετάβαση βρίσκεται σε εξέλιξη, δημιουργούνται ολοένα και περισσότερες θέσεις εργασίας, οι οποίες απαιτούν επανειδίκευση και αναβάθμιση των δεξιοτήτων για να καλυφθούν νέες και εξελισσόμενες απαιτήσεις της αγοράς εργασίας. Οι γυναίκες δεν συμμετέχουν όσο θα μπορούσαν. Καλύπτουν σιγά-σιγά τη διαφορά με τους άνδρες στις επαγγελματικές απαιτήσεις του κλάδου των θετικών επιστημών, της τεχνολογίας, της

μηχανικής και των μαθηματικών (STEM), αλλά το ποσοστό παρουσίας των ανδρών στα επαγγέλματα της εκπαίδευσης, της υγείας και της πρόνοιας (EHW) παραμένει αμετάβλητο. Η πράσινη μετάβαση δεν θα δημιουργήσει μόνο ζήτηση για δεξιότητες STEM, αλλά θα δημιουργήσει και νέες απαιτήσεις στον τομέα της παροχής φροντίδας, στον οποίο υπάρχει έλλειψη προσωπικού.

Απέχει πολύ ο επιθυμητός στόχος;

Ο φετινός δείκτης ισότητας των φύλων αποκαλύπτει ότι η πρόοδος είναι εφικτή αλλά παραμένει επισφαλής όταν δεν υποστηρίζεται από ενέργειες σε όλους τους τομείς της ζωής και σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ. Η προσπάθεια που έχει ξεκινήσει δεν έχει ακόμα ολοκληρωθεί. Πρέπει να συνεχίσουμε. Για να φτάσουμε μέχρι το τέλος πρέπει να αποκτήσουμε διατομεακή προσέγγιση - ειδικά στην κλιματική αλλαγή, όπου οι διαφορές μεταξύ των φύλων βιώνονται από διαφορετικά άτομα και διαφορετικές ομάδες. Η γνώση οδηγεί σε αλλαγές.

Διαβάστε περισσότερα σχετικά με τον δείκτη ισότητας των φύλων εδώ. [link:

<https://eige.europa.eu/gender-equality-index>]

Διαβάστε την έκθεση για τον δείκτη ισότητας των φύλων του 2023 εδώ [σύνδεσμος:

<https://eige.europa.eu/publications-resources/publications/gender-equality-index-2023-towards-green-transition-transport-and-energy>]

Διαβάστε περισσότερα εδώ σχετικά με την εκστρατεία #3StepsForward του EIGE για μια πράσινη Ευρώπη που θα βασίζεται στην ισότητα των φύλων.

[<https://eige.europa.eu/newsroom/green-deal-and-gender-equality>]

Πρόσβαση στα προφίλ των χωρών εδώ [σύνδεσμος:

<https://eige.europa.eu/sites/default/files/2023countryfactsheets.zip>]